

ÜST HAVAYOLU TIKANIKLIĞI VE UYKU PARAMETRELERİNİN GÜNDÜZ UYKULULUĞU VE UYKU KALİTESİNE ETKİLERİ

¹*Berk Gürpınar*, ²*Gülçin Benbir Şenel*, ²*Sevgi Sayın*, ²*Esra Koçhan*, ²*Derya Karadeniz*,
³*Michael Friedman*

¹*Okmeydanı Eğitim ve Araştırma Hastanesi KBB Kliniği*

²*Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Nöroloji AD*

³*Rush University Medical Center Dept. Otolaryngology*

AMAÇ: Obstrüktif uyku apne sendromu (OSAS) tanısında apne ve hipopnenin etkileri kriter olarak eşit ağırlıkta değerlendirilmekle beraber, son yayınlarda apnelerin OSAS bulgularında daha etkili olduğu, arousalların da değerlendirilmesinin önerildiği bildirilmektedir. Çalışmamızda apne, hipopne ve arousalları ayrı ayrı değerlendirerek, üst havayolu tıkanıklıklarının bu parametrelerden hangilerine daha etkili olduğu ve gündüz uykululuğu ve uyku kalitesine etkileri araştırıldı.

YÖNTEM: Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Uyku Bölümünde Ocak-Mayıs 2019 tarihleri arasında 118 hasta çalışmaya dahil edildi. Tüm olgulara Epworth uykululuk skalası (ESS), Pittsburgh uyku kalitesi anketi (PQSQ), endoskopik müller analizi, ayrıntılı kulak burun boğaz muayenesi ve rutin kan testleri planlandı. Tüm olgular tüm gece polisomnografi (PSG) testine alınarak, skorlamalara arousallar da dahil edildi.

BULGULAR: 81 erkek (68,64%) ve 37 kadın (31,36%) olgunun yaş aralığı 25-75 idi. 67 olguda (56,78%) nazal deviasyon saptanmadı, 38 (32,20%) inde minimal, 13 (11,02%) ünde total deviasyon vardı. 25(21,19%) olguda ever 3-4 tonsil hipertrofisi tespit edildi. 13 olguda evre 1 dil kökü tıkanıklığı, 61 olguda evre 2, 34 olguda evre 3 ve 9 olguda evre 4 dil kökü tıkanıklığı tespit edildi. Nasal septum deviasyonunun apne-hipopne indeksine (AHI) ya da uykululuk/uyku kalitesine etkisi izlenmedi. Tonsil hipertrofisi sadece oksijen desatürasyon indeksini (ODI) arttırdı. Dil kökü obstrüksiyonu ise REM uyku süresini azalttı, ODI'yi arttırdı, AHI'ni arttırdı, gündüz uykululuğunu arttırdı ve uyku kalitesini kötüleştirdi. Arousallar sadece uyku kalitesini kötüleştirdi. Tek başına hipopnelerin uykululuk/uyku kalitesine etkisi olmamakla beraber, apnelerin uykululuk/uyku kalitesine negative etkileri izlendi.

SONUÇ: Arousalların değerlendirmede etkilerinin gözardı edilmemesi, dilkökü obstrüksiyonların hepsinde arousalların arttığı ve gündüz uykululuk/uyku kalitesine negative etkilerinin olduğu vurgulanmıştır.